

Dlužník navrhl zrušení exekuce zabavením jeho pohledávky za poštovním šekovým úřadem a příkázáním k vybrání, ježto vymáhající věřitel nabyt na zabavenou pohledávku práva dříve než šedesát dnů před zahájením vyrovnacího řízení. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud návrhu vyhověl a exekuci zrušil. **Důvody:** Na zabavenou pohledávku dlužníka za poštovním šekovým úřadem nabyt vymáhající věřitel zástavního práva dne 11. října 1927, kdy usnesení povolující exekuci bylo doručeno poddlužníku. Ježto bylo vyrovnací řízení o dlužníkovu jmění zahájeno usnesením ze dne 22. listopadu 1927 a ediktem z téhož dne vyhlášeno, nabyt vymáhající věřitel exekucemi oddělných práv na dlužníkovu jmění teprve v posledních šedesáti dnech před zahájením vyrovnacího řízení (§ 12 vyr. ř.). Zahájením vyrovnacího řízení zanikla oddělná práva s plným účinkem hmotněprávním. Oživení oddělných práv připouští zákon jen, bylo-li vyrovnací řízení zastaveno podle § 56 vyr. ř. Poněvadž v tomto případě k zastavení vyrovnacího řízení nedošlo, nýbrž bylo po právoplatném potvrzení vyrovnání skončeno, nenastal tu případ, kdy jediné oddělná práva ožívují, ježto po řádném skončení vyrovnacího řízení nemůže k jich obživení vůbec již dojíti, ani v případě § 57 vyr. ř. Práva ta zanikla úplně a konečně. Není proto závady, by podle § 40 ex. ř. exekuce, o niž jde, nebyla zrušena.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Vymáhající věřitelka napadá rozhodnutí rekursního soudu, pokud vyslovuje, že exekuce povolená usnesením ze dne 1. října 1927 zabavením pohledávky, příslušející povinnému částkou víceméně 15.000 Kč proti poštovnímu úřadu šekovému a usnesením ze dne 12. listopadu 1927 příkázané k vybrání, se zrušuje a že tím jsou zrušeny i všechny exekuční úkony v této příčině vykonané, dovolávajíc se při tom jmenovitě i zdejšího rozhodnutí, sb. n. s. čís. 6330. Než činí tak neprávem, neboť přezírá, že zabavená pohledávka nebyla jí příkázána na místě placení, nýbrž, jak sama v dovolacím rekursu správně uvádí, jen k vybrání, a že v tomto případě nenastávají právní účinky § 316 ex. ř., jak mylně má za to dovolací rekurentka, nýbrž jen právní účinky § 308 ex. ř., podle nichž zůstává povinný majitelem zabavené pohledávky (věřitelem poddlužníka) a vymáhající věřitel jest jen zmocněn k úkonům tam blíže uvedeným. Dovolací rekurs jest proto nedůvodný, třebas usnesení o příkázání zabavené pohledávky bylo stranám doručeno před zahájením vyrovnacího řízení.

Čís. 9134.

Právoplatnost souhlasných usnesení nižších soudů o přípustnosti pořadu práva předpokládá, že bylo o této otázce rozhodnuto ve výroku. Nestalo-li se tak, může je nejvyšší soud změnit, to i tehdy, když nebyla vydána v napotomném řízení, o němž jest nejvyššímu soudu rozhodnouti

bezprostředně, nýbrž v předchozím řízení tvořícím s napotomním řízením jednotný celek.

Český vodní zákon.

Rozhodovati o povinnosti hořejšího souseda, by se zdržel znečišťování potoka odpadními vodami, čímž jest znemožněno užívání vody z téhož potoka dolejším sousedem, přísluší politickému úřadu. Úmluva, již strany o tom uzavřely, jest, došlo-li k ní za spolupůsobení vodoprávního úřadu, jenž ji pak se stanoviska veřejnoprávního schválil, úmluvou veřejnoprávní, nahrazující vodoprávní rozhodnutí, a jest povolán k rozhodnutí sporů z ní vodoprávní úřad. Tomuto úřadu přísluší také výhradně učiniti prozatímní opatření, chránící užívání vody proti jejímu znečišťování sousedem.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1929, R I 657/29.)

Usnesením ze dne 2. listopadu 1928 povolil p r v ý s o u d žalující firmě O. proti žalované firmě P. prozatímní opatření zákazem vypouštění odpadové vody obsahující kyselinu sírovou do stoky ústící do potoka. R e k u r s n í s o u d usnesením ze dne 15. prosince 1928 napadené usnesení potvrdil. Usnesením ze dne 29. března 1928 uložil s o u d p r v é s t o l i c e k návrhu firmy O. firmě P. pokutu, ježto jednala proti usnesení ze dne 2. listopadu 1928. R e k u r s n í s o u d usnesením ze dne 31. května 1929 zamítl návrh firmy O. na uložení pokuty firmě P.

N e j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu firmy O. zrušil usnesení rekursního soudu ze dne 31. května 1929 a prvního soudu ze dne 29. března 1929, dále usnesení rekursního soudu ze dne 15. prosince 1928 a prvního soudu ze dne 2. listopadu 1928, jakož i řízení jim předcházející a odmítl návrh na povolení prozatímního opatření zákazem vpouštění odpadové vody obsahující kyselinu sírovou do stoky ústící do potoka.

D ů v o d y:

Podle § 75 čes. zem. vodního zákona přísluší všeliká záležitost, jež se týče podle vodního zákona užívání nebo svozování vody nebo bránění vodě, k působnosti politických úřadů. Podle § 102 cit. zák. zůstávají v platnosti soukromá práva k užívání vody a jiná soukromá práva vztahující se na vodu, nabytá podle předešlých zákonů, avšak při užívání (výkonu) práva a při řízení budiž se spravováno vodním zákonem. Tím nejsou však ještě veškeré vodní pře vyloučeny ze soudního řízení, nýbrž bude se řídití příslušnost politických úřadů nebo soudů podle toho, zda se sporný nárok zakládá v poměru práva veřejného či soukromého. Opírá-li se tudíž právo k používání vody nebo k bránění se vodě o veřejnoprávní předpisy vodního zákona, jsou k rozhodování dotčených sporů příslušné politické úřady. Navrhovatelka brání se znečišťování vody v potoku jejím odpůrcem, které se děje tím, že svádí do potoka odpadní vody ze své továrny, jimž jest přimísena kyselina sírová, čímž se prý navrhovatelce znemožňuje užívání vody z potoka v její továrně,

poněvadž se jí tím působí škoda na strojích. Rozhodnutí tohoto sporu přísluší úřadu politickému, ana se navrhovatelka opírá o veřejnoprávní předpisy §§ 10, 21 a 44 zem. vodního zák. (Viz Randa Wasserrecht III. vyd. str. 163—166, Karl Peyrer Oest. Wasserrecht, str. 231 a rozh. vid. nejv. soudu čís. 5052 Gl. U.). Poukazuje-li rekursní soud k tomu, že jde v tomto případě o závazek soukromoprávní, převzatý odpůrcem soukromoprávní úmluvou, jest na omylu, neboť komisionelní jednání řízené magistrátem Pražským ze dne 23. října 1928, bylo jednáním úřadu politického, při němž odpůrce ohrožené strany prohlásil, že »znečištění vod z jeho továrny, jak bylo konstatováno ústavem pro zkoušení vod a potravin, mohlo nastati jen přechodně a že se postará ihned zazděním odpadního kanálu o to, by tyto vody nemohly z jeho továrny odcházeti, a že v nejbližší době podá živnostenskému úřadu i úřadu vodoprávnímu návrh se žádostí o definitivní projednání a schválení způsobu výroby a upotřebením kyseliny sírové v podniku, jakož i vyčištění a odvedení odpadních vod továrních«. Úmluva tato, která má za předmět »užívání a svádění nebo hrazení vody« upravené vodním zákonem, uzavřena byla za intervence vodoprávního úřadu a jest proto úmluvou veřejnoprávní a přísluší podle § 75 zem. vod. zák. rozhodování o její platnosti a vykonatelnosti k příslušnosti vodoprávního úřadu. Tím, že vodoprávní úřad při jejím uzavření spolupůsobil, pokud se týče ji schválil se stanoviska veřejného zájmu, jehož ochrana mu přísluší, položil úřad ten úmluvu tu na místo svého rozhodnutí úředního. Zaujímá tudíž úmluva tato místo vodoprávního rozhodnutí a jest povolán k rozhodování sporů z úmluvy té plynoucích úřad vodoprávní. (Dr. Bohuš Procházka České právo vodní str. 284.) Že tomu tak, vyplývá i z § 72 vod. zák., jenž ukládá vodoprávním úřadům, by nařídily odstranění každé novoty, svémocně provedené, když poškozený nebo ohrožený o to žádá, jako v tomto případě, kde domáhá se navrhovatelka odstranění vodního díla odpůrcova (svádění vody znečištěné kyselinou sírovou pomocí roury), k němuž se mu, jak doznal, nedostává ani vodoprávního ani živnostenského povolení (srv. Procházka Čes. vodní právo str. 274—278). Přísluší-li však politickému úřadu vyřízení sporů, jichž předmětem jest užívání (též i zneužívání), svádění vody a bránění se vodě, přísluší též politickému úřadu výhradně i vydávání prozatímných opatření, chránících užívání vody proti znečišťování jejím sousedem, jako v tomto případě bylo žádáno, a nebyl proto příslušným soud ani k vydání ani k vynucení prozatímního opatření navrhovatelem žádaného a jest tudíž plně odůvodněna námitka nepřipustnosti pořadu práva. Rekursní soud nepřihlédl však k této v rekursu uplatněné námitce z důvodu, že prý námitka ta byla již pravoplatně zamítnuta usnesením rekursního soudu ze dne 15. prosince 1928, odvolává se při tom na plenární usnesení ze dne 29. dubna 1924, čís. 3775 sb. n. s. To učini! však neprávem. Neboť pravoplatnost usnesení předpokládá, by otázka připustnosti pořadu práva byla rozhodnuta ve výroku usnesení (srv. §§ 416 a 426 c. ř. s.), to se však v tomto případě nestalo, neboť rekursní soud se s otázkou tou zabýval jen v důvodech a není proto nejvyšší soud rozhodnutím tím vázán a může proto

těž tato usnesení změnití svým rozhodnutím, to tím spíše, že návrh na nucené provedení prozatímního opatření tvoří vlastně jednotný celek s návrhem na jeho povolení; tento jest vlastně pouhým pokračováním a důsledkem onoho. Poněvadž právní nárok, k jehož ochraně bylo prozatímní usnesení vydáno a jehož vynucení soudní se nyní navrhuje, nepatří na pořad práva, jsou zmatečnými veškerá soudní usnesení, jež se věcně nárokem tím zabývala, jakož i řízení, jež jim předcházela. Bylo je proto zrušiti a návrhy v tom směru učiněné odmítnouti (§ 42 j. n.), aniž bylo potřebí zabývatí se otázkou, zda k vynucení prozatímního opatření vyhrůžením peněžité pokuty stačil obsah tohoto opatření, či zda bylo k tomu potřebí návrhu exekučního na opětné vyhrůžení pokutou.

Čís. 9135.

Zjištění, že povinnost nemanželského otce k placení výživného, upravená smírem, uhasla, ježto se dítě stalo způsobilým k samostatné výživě, může se nemanželský otec domáhati jen řízením nesporným, nikoliv žalobou; odkázati jeho návrh na pořad práva lze jen, nemůže-li výdělečná způsobilost dítěte býti zjištěna prostředky nesporného řízení.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1929, R I 684/29.)

Nemanželský otec zavázal se smírem platiti dítěti výživné. Když dítě dosáhlo věku osmnácti let, navrhl otec na soudě, by byl nadále sprostěn placení výživného, ježto jest nezletilec způsobilý, sám se uživiti. S o u d p r v é s t o l i c e návrhu vyhověl, r e k u r s n í s o u d poukázal návrh na pořad práva. D ů v o d y: O návrhu nemanželského otce, by byl sprostěn placení výživného, neměl poručenský soud rozhodovati v řízení nesporném, jednak proto, že podle § 166 obč. zák. přísluší mu zákonná ochrana jen ohledně nezletilce nikoliv též ohledně nemanželského otce, který může svým nárokům zjednatí průchod jen pořadem práva, pokud se domáhá sprostění z povinnosti k placení výživného (§ 2 prvý odstavec nesp. říz.) a kromě toho i podle § 2 čís. 7 nesp. říz. proto, že nejde o řešení otázky ryze právní a otázku tu nelze řešiti nespornému soudu. Otázka, zda nezletilec může se sám živiti, závisí na zjištění sporných okolností skutkových, když ze spisů vychází, že nezletilec má vadu na ruce, jest přihlouplý a má nízké vzdělání a bude proto lze o návrhu nemanželského otce rozhodnouti jedině v řádném sporu po zjištění všech skutkových okolností pro řešení sporu rozhodných.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil spisy rekursnímu soudu k novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Stěžovatel ujednal dne 6. září 1927 s poručenstvem dítěte smír, kterým se zavázal platiti jako nemanželský otec na výživu a vychování nezletilce od 1. září 1927 až do doby, kdy se bude sám živiti, 380 Kč mě-